

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรรณจรียา สุขรุ่ง. (2546). เสวนาหนทางสู่ความตายอย่างสงบ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

www.budnet.info [10 มกราคม 2550]

กลุ่มศึกษารรรม สระบุรี. (2548). "ตายดี". ในพรรณวดี วศิณวรรณะ และอรศรี งามวิทยาพงศ์ (บรรณาธิการ). **มรณสติ : พุทธวิธีต้อนรับความตาย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง.

กนกนุช ชื่นเลิศสกุล. (2541). การตอบสนองต่อความตายและการพยาบาลผู้ป่วยใกล้ตาย. **ชลบุรี: ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา**. เอกประกอบการสอน.

กฤตยา อาชวนิจกุล และวรชัย ทองไทย. (2549). **ภาวะการตายภาพสะท้อนความมั่นคงของประชากร**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทแปลนพริ้นติ้งจำกัด.

กฤษณา เฉลียวศักดิ์. (2547). **การพยาบาลผู้ป่วยระยะสุดท้าย**. ยะลา: วิทยาลัยบรมราชชนนียะลา.

กรแก้ว กำพลศิริ. (2542). **การตัดสินใจใช้สิทธิที่จะตายของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาเอกบริหารกฎหมายการแพทย์และสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.

ขวัญตา บาลทิพย์. (2542). **ประสบการณ์การรับรู้เกี่ยวกับความตายของผู้ป่วยเอดส์ ณ วัดแห่งหนึ่งในภาคใต้**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ขวัญตา บาลทิพย์ และคณะ. (2543). ความต้องการของผู้ป่วยเอดส์ขณะเผชิญกับภาวะใกล้ตาย. **วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์** 20(1): 33-44.

คณะกรรมการจัดทำแบบทดสอบสภาพสมองเบื้องต้น ฉบับภาษาไทย พ.ศ. 2542. (2547).

แบบทดสอบสภาพสมองเบื้องต้นฉบับภาษาไทย MMSE-Thai 2002. พิมพ์ครั้งที่ 2. สถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ: นนทบุรี.

คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ. (2548). **ระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยการบริการกองทุน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การจัดหาผลประโยชน์ และการจัดกองทุนผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546**. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ใน **รวมกฎหมาย / ประกาศ / ระเบียบ ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546**, หน้า 41. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนา.

- จิราพร เกศพิชญวัฒนา. (2548). ทฤษฎีการสูงอายุ. ใน เอกสารประกอบการสอนวิชา การพยาบาลผู้สูงอายุชั้นสูง 1. กรุงเทพมหานคร: คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จงกล กุดั่น. (2542). การคุ้มครองสิทธิที่จะตายของผู้ป่วยที่สิ้นหวัง. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- จำเริญ กุระสุวรรณ. (2536). ประชากรสูงอายุกับการจัดสวัสดิการ. ใน จริยธรรม เทียนประภาส และพัชรี ตันศิริ (บรรณาธิการ), การพยาบาลผู้สูงอายุ, หน้า 1-34. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ รุ่งเรืองธรรม.
- ชันษาฎ ณ นคร และคณะ. (2538). บทบาทของพยาบาลแบบองค์รวมที่มีต่อผู้ป่วยระยะสุดท้าย และความต้องการการพยาบาลของผู้ป่วยระยะสุดท้าย. วิทยาการพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย 20(3): 331-339.
- ชาย โพธิ์สีดา. (2547). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัดมหาชน.
- ชมพูนุท พงษ์ศิริ. (2538). บทบาทของพยาบาลในการส่งเสริมการดูแลผู้ป่วยใกล้ตายที่บ้าน. วิทยาการพยาบาลสภากาชาดไทย 20(1): 210-218.
- ชมรมชีวิตนิตยสาร. (2548). ธรรมะ 4 ศาสนาในการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ที. เอ็น. ที พริ้นติ้ง จำกัด.
- ณัญญา วาสิ่งหน. (2541). ความหมายของความตาย : การตีความตามพุทธปรัชญา. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. สาขาวิชาปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.
- ธัสมน นามวงษ์. (2540). ผลการสอนพยาบาลโดยใช้กรณีศึกษาต่อความสามารถในการตัดสินใจในการพยาบาลที่เน้นจริยธรรม และการดูแลด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยระยะสุดท้ายของนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา ชูโต. (2545). การวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: พีเอ็นการพิมพ์.
- นิตยา ปัญจมีดิถี. (2542). การพยาบาลผู้ป่วยสิ้นหวัง. วารสารพยาบาล 48: 195-200.
- นิตยา ปัญจมีดิถี. (2542). บทบาทพยาบาลกับการดูแลผู้ป่วยวาระสุดท้ายใกล้ตาย. วารสารพยาบาล 48: 148-152.
- นิตยา สมบัติแก้ว. (2541). จิตสังคัมและจิตวิญญาณในผู้ป่วยระยะสุดท้ายและผู้ป่วยใกล้ตาย. วิทยาการพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย 23(1): 61-68.

- นิภา ปวีณเกียรติคุณ. (2529). ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์เกี่ยวกับความตายและภาวะใกล้ตายของนักศึกษาพยาบาลในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นุจรินทร์ ลภณฑกุล. (2543). ประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยใกล้ตายของพยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นุช ทิพย์แสนคำ และคณะ. (2548). โครงการ : ความต้องการได้รับการดูแลด้านจิตวิญญาณของผู้ป่วยระยะสุดท้ายที่บ้าน. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์.
- บรรจง บินกาชัน. (2539). อิสลาม : สำหรับผู้ที่เริ่มสนใจอิสลาม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์.
- บรรลุ ศิริพานิช. (2542). ผู้สูงอายุไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- บรรลุ ศิริพานิช. (2548). การเปลี่ยนแปลงของร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ. ในคู่มือแนวทางการจัดตั้งและดำเนินการคลินิกผู้สูงอายุ สถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ. นนทบุรี: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- บุญใจ ศรีสถิตยน์รากูร. (2547). ระเบียบวิธีวิจัยทางการพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ยูแอนด์ไออินเตอร์มีเดียจำกัด.
- บุญมี เมธางกูร. (2538). ชีวิตหลังความตาย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สยามประเทศ.
- บุบผา ขอบไข่. (2536). ความต้องการด้านจิตวิญญาณของผู้สูงอายุที่ป่วยด้วยโรคมะเร็ง. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประคอง อินทรสมบัติ. (2529). ปฏิบัติการตอบสนองทางด้านจิตใจของผู้ป่วยมะเร็ง : บทบาทของพยาบาลในการช่วยเหลือ. วารสารพยาบาล 35(3): 326-335.
- ประสาน ต่างใจ. (บรรณาธิการ). (2539). มุมมองเรื่องความตายและภาวะใกล้ตาย. กรุงเทพมหานคร: โครงการจัดพิมพ์.
- เปรมใจ วังศิริไพศาล. (2545). ความตายและทัศนคติในการเตรียมตัวตายของผู้สูงอายุ : กรณีศึกษาชุมชนแออัดคลองเตย กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาวัฒนธรรมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พระธรรมธีรราชมหามุนี. (2535). โลกที่ปณี. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า.

- พระธรรมปิฎก. (2541). ปาฐกถาพิเศษเรื่องพินัยกรรมชีวิต : ผลต่อศาสนา ในสถาบันเวชศาสตร์
ผู้สูงอายุ, การสัมมนาเรื่อง "พินัยกรรมชีวิต" (Living Will Declaration), หน้า10-22.
นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- พระธรรมปิฎก. (2542). **ช่วยให้ตายเร็วหรือช่วยให้ตายดี.** กรุงเทพมหานคร: บริษัทธรรมสาร.
- พระธรรมปิฎก. (2546). **ขันธ 5 หรือเบญจขันธ์ : ที่มา :** พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวล
ธรรม สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:
http://www.easyinsurance4u.com/buddha4u/five_aggregates.htm [20 เมษายน
2550]
- พระไพศาล วิสาโล. (2547). การช่วยเหลือผู้ป่วยระยะสุดท้ายในมุมมองของศาสนาพุทธ.
วารสารเกื้อการุณย์ 11(2): 1-11.
- พระไพศาล วิสาโล. (2547). "เตรียมตัวตายอย่างมีสติ." ใน วันชัย ตันติวิทยาพิทักษ์ และภิญโญ
ไตรสุริยธรรมา (เขียนและบรรณาธิการ). HEALTHY. กรุงเทพมหานคร: openbooks
- พระไพศาล วิสาโล และคณะ. (2548). เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ. **เผชิญความ
ตายอย่างสงบ.** ณ วิเทรนอินเตอร์เนชันแนลเฮ้าส์ คอนเมือง กรุงเทพมหานคร.
- พระไพศาล วิสาโล. (2550). การช่วยเหลือทางจิตใจแก่ผู้ป่วยระยะสุดท้าย. [ออนไลน์].
แหล่งที่มา: www.budnet.info [10 มกราคม 2550]
- พระไพศาล วิสาโล. (2550). ความตายและการตายในพุทธศาสนา. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:
www.budnet.info [10 มกราคม 2550]
- พระไพศาล วิสาโล. (2550). ความตายในมิติทางสังคมและจิตวิญญาณ. [ออนไลน์].
แหล่งที่มา: www.budnet.info [10 มกราคม 2550]
- พระไพศาล วิสาโล. (2550). สัมภาษณ์พระไพศาล วิสาโล ประเด็น "ความตาย" ที่มูลนิธิพลตรี
จำลองศรีเมือง. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.budnet.info [10 มกราคม 2550]
- พระมหาสิงห์ทนต์ คำขาว. (2542). ความตายตามทัศนะพุทธศาสนา. ในหนังสือ**ความตายที่
ท่านยังไม่รู้.** หน้า17-40. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา.
- พระราชสุทธินิพนธ์มงคล. (2548). ธรรมะกับผู้สูงอายุ [ออนไลน์] แหล่งที่มา:
<http://jarun.org/V3/K00065.htm> [18 มกราคม 2550].
- พัชรียา ไชยลังกา. (2534). **ศึกษาเปรียบเทียบแนวความคิดเกี่ยวกับความตายของผู้มี
สุขภาพดีและผู้ป่วยเรื้อรัง.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาพยาบาลศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พินิจ รัตนกุล. (2547). จริยธรรมและการดูแลผู้ป่วยในมรณะวิถี. **วารสารเกื้อการุณย์ 11(2):
12-15.**

- พิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ และสุลี ทองวิเชียร. (2533). ทักษะที่มีต่อความตายและการเลือก
สถานที่ตายของผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารประชากรศาสตร์ 6(1): 65-75.
- พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ.2530. (2531). กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช จำกัด.
- พวงเพ็ญ ชุณหปราณ. (2549). พยาบาลกับการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายในหอผู้ป่วยวิกฤติ ใน
โสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์(บรรณาธิการ), ความตายกับการตายมูมมองจากศาสนากับ
วิทยาศาสตร์, หน้า 69-84. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหามกุฏราชวิทยาลัย. (2510). วิสุทธิมรรค แปล ภาค 2 ตอน 1. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- โยธิน แสงวดี. (2530). การสนทนากลุ่ม. วารสารวิจัย 2: 12-37.
- รื่นเริง ลีลานุกรม. (2549). การตายทางการแพทย์. ใน โสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์(บรรณาธิการ),
ความตายกับการตายมูมมองจากศาสนากับวิทยาศาสตร์, หน้า 61-68.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รสพร ประทุมวัน. (2534). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับความสามารถของ
พยาบาลวิชาชีพในการดูแลผู้ป่วยใกล้ตายโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลดาร์ตน์ สากินันท์. (2545). ภาวะธรรมทัศน์ในวัยสูงอายุและการเตรียมตัวเกี่ยวกับความ
ตายของผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ลักษมี ชาญเวชช์. (บรรณาธิการ). (2547). การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย. กรุงเทพมหานคร:
ไอเอสพริ้นติ้งเฮ้าส์.
- ละมัด เลิศล้ำ. (2542). ความหวังของผู้สูงอายุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชา
การพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วสิน อินทสระ. (2531). หลักกรรมและการเวียนว่ายตายเกิด. พิมพ์ครั้งที่ 7.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย.
- วัชรดารา อมิตาภาพร. (2549). ความตาย กระบวนการตาย และการเกิดใหม่ ใน โสรัจจ์
หงศ์ลดารมภ์(บรรณาธิการ), ความตายกับการตายมูมมองจากศาสนากับวิทยาศาสตร์,
หน้า 289-340. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วันดี โภคะกุล และคณะ. (2541). รายงานการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาคณะลักษณะ
ผู้สูงอายุไทยที่มีอายุยืนเกิน 100 ปี พ.ศ.2539. นนทบุรี: สถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ
กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข.

- วันดี โภคะกุล และสิรินทร ฉันทศิริกาญจน. (2548). ตำราเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ (การดูแลรักษาโรคผู้สูงอายุสำหรับแพทย์). นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- วนิดา ศรีวรกุล. (2537). การพัฒนารูปแบบงานบริการผู้ป่วยระยะสุดท้ายใกล้ตายในโรงพยาบาลเซนต์หลุย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการเกษตร. คณะสาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วาสนีย์ วิเศษฤทธิ์. (2547). การดูแลผู้ป่วยโรคเอดส์ระยะใกล้ตายในชุมชนชนบทอีสาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิชัย วงศ์ชนะภัย. (2546). กฎหมายเกี่ยวกับแนวทางการดูแลผู้ป่วยในวาระสุดท้ายของชีวิต(1). ใน สมบัติ ตริประเสริฐสุข (บรรณาธิการ), ศาสตร์และศิลป์แห่งการดูแลผู้ป่วยเมื่อวาระสุดท้ายของชีวิต, หน้า 33-48. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์. (2548). การตายอย่างมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์. ใน อรพรรณ ศรีสุขวัฒนา, สุนีย์ สุขสว่าง, และสุภาภรณ์ สว่างศรี (บรรณาธิการ), ตายอย่างมีศักดิ์ศรี, หน้า 45-54. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- วิภา ตรงพิศิษฏ์กุล. (2545). ความต้องการของครอบครัวผู้ป่วยเรื้อรังระยะสุดท้ายของชีวิต. ราชบัณฑิตยพยาบาลสาร 8(1): 56-61.
- วิสุทธิกวี, (พระเทพ). (พิจิตร ฐิติวัฒน์). (2542). มรณานุสติภาวนา. ในหนังสือความตายที่ท่านยังไม่รู้, หน้า66-67. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา.
- วรุทธ ศรีวรกุล. (2549). ชีวิต ความตายและการตาย : มุมมองของชาวคริสต์ ใน ไสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์(บรรณาธิการ), ความตายกับการตายมุมมองจากศาสนากับวิทยาศาสตร์, หน้า 179-194. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพันธุ์ สาส์ตย์. (2549). การตายและความตายในผู้ป่วยสูงอายุ. ใน ไสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์ (บรรณาธิการ), ความตายกับการตายมุมมองจากศาสนากับวิทยาศาสตร์, หน้า 85-111. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร จิรวัดน์กุล และคณะ. (2545). สถานการณ์ระบบสุขภาพทางเลือกเพื่อการส่งเสริมสุขภาพสตรีวัยกลางคนของไทย. วารสารการพยาบาล 6(มกราคม-มีนาคม): 65-85.
- ศิริพร จิรวัดน์กุล. (2546). การวิจัยเชิงคุณภาพในวิชาชีพการพยาบาล. ขอนแก่น: โรงพิมพ์ศิริภรณ์ออฟเซ็ท.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2540). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัยเล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ศุภชัย คุณารัตนพุกฤษ. (2541). การอภิปรายเรื่องพินัยกรรมชีวิต. การสัมมนาเรื่อง พินัยกรรมชีวิต. ณ ห้องประชุมสลากกินแบ่งรัฐบาลชั้น 9 ตึกกัลยาณีวัฒนา โรงพยาบาลสงฆ์ กรุงเทพมหานคร.
- สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. (2550). สารประชากร มหาวิทยาลัยมหิดล. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.ipsr.mahidol.ac.th>. [15 มีนาคม 2550].
- สถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ. (2543). คู่มือการดูแลผู้สูงอายุระยะสุดท้าย. นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สถาบันเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ. (2548). คู่มือการทางการจัดตั้งและดำเนินการคลินิกผู้สูงอายุ. นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สถาพร ลีลานันทกิจ. (2548). คู่มือการดูแลรักษาสุขภาพผู้ป่วยระยะสุดท้าย. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สันต์ หัตถ์รัตน์. (2521). การดูแลผู้ป่วยหมดหวัง. กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์การพิมพ์.
- สิริจิตต์ ปันเงิน. (2542). ความตายในทัศนะของกามูส. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาปรัชญา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สิริมาศ ปิยะวัฒน์พงศ์. (2548). การสังเคราะห์งานวิจัยเชิงคุณภาพ : คุณภาพชีวิตตามการรับรู้ของผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้าย. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 28(2): 46-55.
- ลิวลี ศิริไล. (2531). รายงานการวิจัยเรื่องการชะลอความตายแก่ผู้ป่วยที่หมดหวังของอาจารย์แพทย์ทางคลินิก. ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุทธิชัย จิตตะพันธ์กุล. (2544). หลักสำคัญของเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนทร ณ รังสี. (2530). พุทธศาสนาเถรวาท. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มхамกุฎราชวิทยาลัย.
- สุพัทธรา สุภาพ. (2545). สังคมและวัฒนธรรมไทย : ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวรรณ สดาอานันท์. (2539). ชีวิตและความตายตามคตินิคริสต์ศาสนา. ใน ประสาน ต่างใจ (บรรณาธิการ). มุมมองเรื่องความตายและภาวะใกล้ตาย. กรุงเทพมหานคร: คบไฟ.
- สุภาภค์ จันทร์พานิช. (2543). การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุภางค์ จันทวานิช.. (2543). **วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาพร ดาวดี. (2537). **ศึกษาความตระหนักในตนเองของพยาบาลและพฤติกรรม การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุภาวณี ทิววัฒนานนท์. (2540). **สิทธิที่จะตายของผู้สูงอายุ : ปัญหาจริยธรรม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาจริยศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุภาวดี วรพันธุ์. (2546). **ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงเจตจำนงล่วงหน้าเพื่อใช้สิทธิที่จะตายอย่างสงบเมื่อถึงวาระสุดท้ายของชีวิตในผู้สูงอายุ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาสุขภาพศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุลักษณ์ ศิวรักษ์. (2547). **บทความหลัก : ความตายและการปฏิบัติต่อผู้ที่กำลังจะสิ้นใจ**. **เสขียธรรม 59**(มกราคม-มีนาคม).
- แสวง บุญเฉลิมวิภาส. (2547). **การรักษาพยาบาลผู้ป่วยวาระสุดท้าย ความจริงทางการแพทย์กับขอบเขตกฎหมาย**. ใน **ลักษมี ชาญเวช (บรรณาธิการ), การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย**, หน้า 137-146. กรุงเทพมหานคร: โอ เอส พริ้นติ้งเฮ้าส์.
- สมจิต หนูเจริญกุล. (2539). **ขอบเขตของการปฏิบัติการพยาบาล**. **รามาศิษย์พยาบาลสาร 2**(1): 2-4.
- สมจิต หนูเจริญกุล. (2541). **การช่วยให้ผู้ป่วยที่สิ้นหวังตายอย่างสงบ**. **รามาศิษย์พยาบาลสาร 4**(2): 117-119.
- สมจิต หนูเจริญกุล. (2543). **การดูแลตนเอง : ศาสตร์และศิลป์ทางการพยาบาล**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: วิศุภลิน.
- สมบัติ ตริประเสริฐสุข. (2546). **ศาสตร์และศิลป์แห่งการดูแลผู้ป่วยเมื่อวาระสุดท้ายของชีวิต**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- สมพร รัตนพันธ์ และคณะ. (2542). **ปัจจัยที่ทำนายภาวะจิตวิญญาณของผู้ป่วยสูงอายุในโรงพยาบาล**. **วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์ 19**(2): 11-22.
- โสรัจจ์ หงศ์ลดารมภ์. (บรรณาธิการ). (2549). **ความตายกับการตายมูมมองจากศาสนา กับวิทยาศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรัญญา เขาวลิต. (2547). **ประเด็นจริยธรรมในการดูแลแบบประคับประคองในผู้ป่วยระยะสุดท้าย**. ใน **ลักษมี ชาญเวช (บรรณาธิการ), การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย**, หน้า 147-165. กรุงเทพมหานคร: โอ เอส พริ้นติ้งเฮ้าส์.

- อังคณา ตันท์เอกคุณ. (2545). คุณภาพการดูแลตามความคาดหวังของผู้สูงอายุที่พักอาศัยในสถานสงเคราะห์คนชรา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารีย์วรรณ อ่วมตานี. (2549). การวิจัยเชิงคุณภาพทางการพยาบาล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทยา นาคเจริญ. (2544). การเตรียมตัวสำหรับความตายของผู้ติดเชื้อเอชไอวี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อรนุช ธรรมสอน, สุนตรา ตะบูนพงศ์, และชนิษฐา นาคะ. (2546). ความต้องการพึ่งพาของผู้สูงอายุตอนปลาย และปัจจัยด้านประชากรที่เกี่ยวข้อง. วารสารพยาบาลสงขลา นครินทร์ 23(3): 1-13.
- อรพรรณ ศรีสุขวัฒนา, สุนีย์ สุขสว่าง, และสุกกาญจน์ สว่างศรี. (บรรณาธิการ). (2548). ตายอย่างมีศักดิ์ศรี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- อำพล จินดาวัฒนะ. (2548). ความเป็นมาและความเห็นต่อประเด็น "สิทธิการตายอย่างมีศักดิ์ศรี". ใน อรพรรณ ศรีสุขวัฒนา, สุนีย์ สุขสว่าง, และสุกกาญจน์ สว่างศรี (บรรณาธิการ), ตายอย่างมีศักดิ์ศรี, หน้า 9-25. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.

ภาษาอังกฤษ

- Angelucci, D., and Lawrence, M. (1995). Death and dying. In M. Stanley & P.G. Beare(Eds.). *Gerontological nursing*. Philadelphia: F.A. Davis.
- Atchley, R.C. (1997). *Social forces and Aging : An introduction to social gerontology*. Belmont: Wadsworth Publishing.
- Bacer, B.A., Hannon, N.R., and Russel, N.A. (1994). *Death and dying : Understanding and care*. 2nd ed. New York: Delmar.
- Beckstrand, R. L., et al. (2006). Providing A "Good Death" : Critical Care Nurse ' Suggestions For Improving End-Of-Life Care. *American Journal of Critical Care* 15(1): 38-45.
- Carr, A. (2003). A "Good Death" For Whom? Quality of Spouse' Death and Psychological Distress among Older Widowed Persons. *Journal of Health and Social Behavior* 44(2): 215-232.
- Caswick, J.A. (1998). *Death and dying : An Older adult perspective* [CD-ROM]. Abstract from : Proquest File : Dissertation Abstract Item : 1391996.

- Cavanaugh, J.C. (1997). *Adult development and aging*. 3rd ed. Pacific Grove: Brooks/Cole Publishing.
- Corr, C.A., Nabe, C.M., and Core, D.M. (1997). *Death and dying, life and living*. 2nd ed. Pacific Grove: Brooks/Cole Publishing.
- Daaleman, T.P., and Creek, L.V. (2000). Placing religion and spirituality in end-of-life care. *Journal of the American Medical Association* 284(19): 2514-2517.
- Denzin, N.K., and Lincoln, Y.S. (1994). *Handbook of qualitative research*. California: SAGE.
- Dorland, W.A. (1981). *Dorland's illustrated medical dictionary*. 26th ed. Philadelphia: W.B. Saunders company.
- Dossey, B.M., and Dossey, L. (1998). *Body-Mind-Spirit : Attending to holistic care*. *American Journal of Nursing* 98(8): 35-38.
- Ebersole, P., and Hess, P. (1998). *Toward healthy aging*. St. Louis: Mosby-Year Book.
- Ebersole, P., and Hess, P. (2001). *Geriatric Nursing Healthy Aging*. St. Louis: Mosby-Year Book
- Ebersole, P., Hess, P., and Luggen, A.S. (2004). *Toward healthy aging : Human needs and nursing response*. 6th ed. St. Louise: Mosby.
- Eliopoulos, C. (2001). *Gerontological nursing*. 5th ed. Philadelphia: Lippincott.
- Eliopoulos, C. (2005). *Gerontological nursing*. 6th ed. Philadelphia: Lippincott.
- Fern, E.F. (2001). *Advanced Focus Group Research*. California: SAGE.
- Fordyce, M. (1999). *Geriatric Pearls*. California: Book Promotion & Service.
- Geest, S.V.D. (2004). Dying peacefully : considering good death and bad death in Kwahu-Tafo, Ghana. *Social Science and Medicine* 58: 899-911.
- Grant, E., et al. (2003). A Good Death in Rural Kenya? Listening to Meru Patients and Their Families Talk about Care Needs at the End Of Life. *Journal of Palliative Care* 19(3): 159-167.
- Guba, E. G., and Lincoln, Y. S. (1989). *Fourth generation evaluation*. Newbury Park, CA : SAGE.
- Hattori, K., et al. (2006). Concept Analysis of Good Death in the Japanese Community. *Journal of Nursing Scholarship* 38(2): 165-170.

- Hirai, K., et al. (2006). Good Death in Japanese Cancer Care : A Qualitative study. *Journal of Pain and Symptom Management* 31(2): 140-147.
- Holloway, J., and Wheeler, S. (1996). *Qualitative Research for Nursing*. USA: Blackwell Science. Ltd.
- Kahan, J. P. (2001). Focus group as a tool for policy analysis. *Analyses of Social Issues and Public Policy*. From www.kahan@rand.org
- Kinghorn, S., and Gamlin, R. (2001). *Palliative Nursing Bringing Comfort and Hope*. London: Bailliere Tindall.
- Kingry, M. J., et al. (1990). Focus group : A research technique for nursing. *Nursing Research* 39: 134-135.
- Komaromy, C., and Hockey, J. (2001). Naturalizing death among older adults in residential care. In J. Hockey, J. Katz, and N. Small. (Eds). *Grief, mourning and death ritual*, pp.73-81. Buckingham: Open University Press.
- Krueger, R. A. (1998). *Analyzing & Reporting focus group results : Focus group kit3*. California: SAGE.
- Krueger, R. A., and Casey, M. A. (2000). *Focus group : A practice guide for applied research*. 3rd ed. California: SAGE.
- Krueger, R. A., and King, J. A. (1998). *Involving community members in focus group : Focus group kit 5*. California: SAGE.
- Kubler-Ross, E. (1969). *Death and dying*. New York: Macmillan.
- Lueckenotte, A.G. (1996). *Gerontological nursing*. St. Louis: Mosby.
- Lueckenotte, A.G. (2000). *Gerontological nursing*. 2nd . St. Louis: Mosby.
- Matzo, M.L., and Sherman, D.W. (2004). *Gerontologic Palliative Care Nursing*. St. Louis: Mosby.
- Miller, C.A. (1995). *Nursing care of old adult : Theory and practice*. Philadelphia: J.B. Lippincott Company.
- Ming-Lin, A.C. and Lang, G.S. (1998). Attitude of Chinese elderly people toward death : practical implications for social worker. *Asia Pacific Journal of Social Worker* 8(1): 50-63.
- Morgan, D.L. (1996). Focus Groups. *Annual Review Sociology*. 1996 (22): 129-152.

- Morgan, D.L. (1998). *The focus group guidebook: Focus group kit 1*. California: SAGE.
- Morgan, D.L., and Kruger, R. A. (1993). *When to use focus groups and why*. In Morgan, D. L.. *Successful Focus Group : Advancing the state of the Art*. Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Pattison, E.M. (1978). *The Living-Dying Process*. In C.A. Garfield (Ed). *Psychosocial care of the dying patient*. New York: McGraw-Hill.
- Pool, R. (2004). "You're not going to dehydrate mom, are you?" : Euthanasia, versterving, and good death in the Netherlands. *Social Science & Medicine*. 58: 955-966.
- Reed, J., and Payton, V.R. (1997). *Focus group : Issue of analysis and interpretation*. *Journal of Advance Nursing* 26: 765-771.
- Rietjen, J.AC., et al. (2006). Preference of the Dutch general public for a good death and associations with attitudes towards end-of-life decision-making. *Palliative Medicine* 20: 685-692.
- Risen, J.A. (1999). *Death and dying*. Ins. Hillier & G.M. Barrow (Eds.), *Aging, the individual, and society* pp.332-346. 7th ed. Belmont: Wadsworth.
- Roach, S. (2000). *Introductory gerontological nursing*. Philadelphia: Lippincott.
- Santrock, J.W. (2000). *Psychology*. 6th ed. Boston: McGraw-Hall.
- Steinhauser, R.E., et al. (2000). In search of a good death : Observation of patients, families, and providers. *Annals of Internal Medicine* 132(10): 825-832.
- Stewart, D. W., and Shamdasani, P. N. (1990). *Focus group theory and practice*. California: SAGE.
- Streubert, H.J. and Carpenter, D.R. (2003). *Qualitative Research In Nursing*. 3rd ed. Philadelphia: Lippicott Willams & Wilkins.
- The Dalai Lama, H.H. (2004). *The Tibetan Book of the Dead*. New Delhi: Haper Collins Publishers.
- Thornson, J.A. (1995). *Aging in a changing society*. Belmont: Wadsworth Publishing.
- Tierney, L.M., et al. (2005). *Current Medical Diagnosis & Treatment*. 4th ed. New york: The McGraw-Hill Companies, Inc.

- TRAIN THE BRAIN FORUM (THAILAND). แบบทดสอบสภาพสมองของไทย THAI MENTAL STATE EXAM (TMSE) แบบวัดความเศร้าในผู้สูงอายุไทย THAI GERIATRIC DEPRESSOIN SCALE (TGDS). บริษัทฟาร์มิตาเดีย คาร์โล เออร์บา (สาขาประเทศไทย) จำกัด: กรุงเทพมหานคร.
- Tsai, J.S., et al. (2005). Fear of Death and Good Death Among the Young and Elderly with Terminal Cancer in Taiwan. *Journal of Pain and Symptom Management* 29(4): 344-351.
- Vig, E.K., et al. (2002). Good Death, Bad Death, and Preferences for the End of Life : A Qualitative study of Geriatric Outpatients. *Journal of the American Geriatrics Society* 50(9):1541-1548.
- Ward, V.M. et al. (1992). The comparability of focus group an survey results. *Evaluation Review*. 15: 266-283.
- William, B.K. (1997). *Chinese-canadian attitudes toward end of life decisions* [CD-ROM]. Abstract from ProQuest File : Dissertation Abstract Item : 27879.
- Wilson, D.M. (2000). End-of-life care preferences of Canadian senior citizens with Caregiving experience. *Journal of Advance Nursing* 31(6): 1416-1421.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. เอกสารพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูลเข้าร่วมการวิจัย
2. เอกสารพิจารณาจริยธรรมในการวิจัย

คำชี้แจงและการคุ้มครองสิทธิ์สำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัย

สวัสดิ์ค๊ะ ดิฉันชื่อ จินต์จุฑา รอดपाल เป็นนิสิตปริญญาโท สาขาการพยาบาล ผู้สูงอายุ คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขณะนี้กำลังทำวิจัย เรื่อง “ การตายดี : มุมมองจากผู้สูงอายุไทยพุทธ ” เป็นการศึกษาถึงความหมายของการตายดีจากมุมมองของผู้สูงอายุไทยพุทธที่เป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ

ท่านผู้สูงอายุในที่นี้เป็นบุคคลที่สามารถแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย ถ้าท่านยินดีที่จะเข้าร่วมงานวิจัยในครั้งนี้ ดิฉันขอให้ท่านเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับความหมายของการตายดี ในระหว่างการสนทนาดิฉันต้องขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียงและจดบันทึกการสนทนา เพื่อความถูกต้องและสมบูรณ์ของเนื้อหา ข้อมูลที่ได้จากท่านจะนำมาวิเคราะห์และเสนอผลโดยไม่ทำความเสียหายใดทั้งท่านและบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยไม่มีผลกระทบต่อการทำงานกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุแต่อย่างใด เทปการสนทนากลุ่มจะเก็บไว้เป็นความลับและจะทำลายเมื่อการศึกษาครั้งนี้สิ้นสุดลง

หากท่านมีข้อสงสัยใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ ดิฉันมีความยินดีที่จะตอบให้เข้าใจ ท่านมีสิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ และถึงแม้ว่าท่านจะยินยอมเข้าร่วมการวิจัยแล้ว ท่านยังมีสิทธิยกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยนี้ได้ตลอดเวลาตามที่ท่านต้องการได้ โดยไม่มีผลกระทบใดๆ

ขอบพระคุณในความร่วมมือ

นางจินต์จุฑา รอดपाल

ผู้วิจัย

ใบยินยอมของประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย
(Informed Consent Form)

ชื่อโครงการ การตายดี : มุมมองจากผู้สูงอายุไทยพุทธ

เลขที่ ประชากรตัวอย่าง หรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย.....

ข้าพเจ้าได้รับทราบจากผู้วิจัยชื่อ นางจินตจุฑา รอดพาล ที่อยู่ 13 หมู่ 2 ต. แม่ลา อ. นครหลวง จ. พระนครศรีอยุธยา ซึ่งได้ลงนามด้านท้ายของหนังสือนี้ ถึงวัตถุประสงค์ การศึกษา แนวทางการศึกษาวิจัยซึ่งประกอบด้วยการประชุมกลุ่มสนทนา การแสดงความคิดเห็น ตามหัวข้อสนทนา และมีการบันทึกเทประหว่างการสนทนากลุ่ม ในเรื่อง การตายดี : มุมมองจาก ผู้สูงอายุไทยพุทธ

ข้าพเจ้ายินดีให้ข้อมูลของข้าพเจ้าแก่ผู้วิจัย เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัย โดย ผู้วิจัยรับรองว่าจะเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับไม่ระบุชื่อและนามสกุล และการนำเสนอมูล เป็นภาพรวม ข้าพเจ้ายินดีเข้าร่วมการศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้โดยสมัครใจ และมีสิทธิที่จะปฏิเสธการ เข้าร่วมการวิจัยได้ตามต้องการโดยไม่จำเป็นต้องแจ้งเหตุผลซึ่งไม่มีผลใด ๆ ต่อข้าพเจ้า

สุดท้ายนี้ข้าพเจ้ายินดีเข้าร่วมการศึกษาวินิจฉัยครั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขที่ได้ระบุไว้ในข้างต้น

..... ลงนาม .....

สถานที่/วันที่

ลงนาม ผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

..... ลงนาม .....

สถานที่/วันที่

(นางจินตจุฑา รอดพาล)

ลงนาม ผู้วิจัยหลัก

..... ลงนาม .....

สถานที่/วันที่

(.....)

พยาน

ข้อมูลสำหรับประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

(Patient / Participant information sheet)

1. ชื่อโครงการวิจัย การตายดี : มุมมองจากผู้สูงอายุไทยพุทธ
2. ชื่อผู้วิจัย นางจินต์จุฑา รอดพาล นิสิตสาขาวิชาการพยาบาลศาสตร์ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. สถานที่ปฏิบัติงาน หอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา ต. ประตู่ชัย อ. พระนครศรีอยุธยา จ. พระนครศรีอยุธยา 13000 โทรศัพท์ที่ทำงาน 035-322555 ต่อ 7400 โทรศัพท์เคลื่อนที่ 087-0923628 E-mail : wong_r11@hotmail.com
4. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการให้คำยินยอมที่ให้แก่กลุ่มผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มหรือผู้ที่มีส่วนร่วมในการวิจัยประกอบด้วยคำอธิบายดังต่อไปนี้
  1. โครงการนี้เป็นการศึกษาการตายดี : มุมมองจากผู้สูงอายุไทยพุทธ
  2. วัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อเป็นข้อมูลคุณภาพเชิงลึกเกี่ยวกับความหมายของการตายดีที่มาจากมุมมองของผู้สูงอายุไทยพุทธ
  3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ก่อนเข้าร่วมการสนทนากลุ่มจะมีการทดสอบสภาพสมองเบื้องต้นโดยใช้แบบทดสอบสภาพสมองเบื้องต้นฉบับภาษาไทย (MMSE-Thai 2002) และประเมินความเศร้าโดยใช้แบบวัดความเศร้าในผู้สูงอายุไทย (TGDS) ใช้เวลาประมาณ 30 นาที และผู้วิจัยจะแจ้งผลการทดสอบให้ผู้สูงอายุรับทราบ หากพบว่าผู้สูงอายุมีภาวะซึมเศร้าผู้วิจัยจะให้คำปรึกษาเบื้องต้น และส่งต่อข้อมูลของผู้สูงอายุไปยังสถานพยาบาลหรือสถานเอนามัยประจำพื้นที่ที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่เพื่อรับการดูแลรักษาพยาบาลต่อไป โดยผู้วิจัยรับรองว่าจะเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับ
  4. การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพรูปแบบการสนทนากลุ่ม โดยผู้สูงอายุแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของการตายดีซึ่งเป็นเรื่องธรรมชาติของชีวิต ผู้เข้าร่วมกลุ่มการสนทนาเป็นผู้สูงอายุที่ยินดีเข้าร่วมการสนทนาแสดงความคิดเห็น ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้จะไม่ก่อให้เกิดความรู้สึกทางลบหรือทำให้ผู้สูงอายุเกิดความซึมเศร้าใดๆ ทั้งนี้การสนทนากลุ่มโอกาสให้ผู้สูงอายุในฐานะผู้มีประสบการณ์ชีวิตได้แสดงความรู้สึกความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่
5. จัดผู้สูงอายุเข้าร่วมกลุ่มสนทนากลุ่มละ 8-10 คน จำนวนครั้งของการสนทนากลุ่มจะขึ้นอยู่กับการณ์อิ่มตัวของข้อมูล (Data saturation) คือ ได้ข้อมูลซ้ำๆ และไม่มีข้อมูลใหม่เพิ่มเติม ซึ่งคาดว่าจำนวนครั้งของการสนทนากลุ่มน่าจะอยู่ที่ 4-6 กลุ่ม ระยะเวลาในการสนทนากลุ่มแต่ละครั้งประมาณ 1 ½ -2 ชั่วโมง และหากข้อมูลที่ได้รับยังไม่มีความอิ่มตัวผู้วิจัยจำเป็นต้องเพิ่มจำนวนกลุ่มสนทนา ในการเดินทางเข้าร่วมการสนทนากลุ่มของผู้สูงอายุอาจทำให้เกิดความไม่สะดวกแก่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม อย่างไรก็ตามในการวิจัยครั้งนี้จะทำการสนทนากลุ่มในวันที่

ผู้สูงอายุซึ่งเป็นสมาชิกชมรมมาร่วมกิจกรรมของชมรมตามปกติ . ซึ่งหากผู้สูงอายุที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มต้องเสียค่าเดินทาง ผู้วิจัยจะพิจารณาในเรื่องการอำนวยความสะดวกในการเดินทาง

6. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความหมายของการตายดี และสามารถนำข้อมูลที่ได้รับจากการสนทนากลุ่มไปปรับใช้ในเรื่องการเพิ่มมุมมองเกี่ยวกับความตาย

7. การเข้าร่วมการสนทนากลุ่มนี้ไม่มีวิธีการและรูปแบบการรักษาอื่นแก่ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

8. การเข้าร่วมการสนทนากลุ่มนี้ไม่มีการจ่ายค่าตอบแทนใดๆ และไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ

9. การเข้าร่วมการสนทนากลุ่มนี้ได้ระบุอย่างชัดเจนเกี่ยวกับผู้สูงอายุที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม สามารถสนทนาและแสดงความคิดเห็นด้วยความอิสระโดยไม่มีการบังคับ และได้รับการชี้แจงวัตถุประสงค์ ประโยชน์ของการเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีสิทธิที่จะยุติการเข้าร่วมการสนทนา ซึ่งไม่มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมของชมรมผู้สูงอายุ มีอิสระและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในการสนทนากลุ่มตามความเป็นจริง ซึ่งผู้สูงอายุที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจะไม่ได้รับอันตรายทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยกำหนดไว้ในมาตรการป้องกันผลกระทบด้านจริยธรรมที่อาจเกิดขึ้นกับกลุ่มประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนในการวิจัย มีการเซ็นด์ไบยินยอมของผู้สูงอายุที่เข้าร่วมการสนทนา

10. ผลการวิจัยจะถูกนำเสนอในภาพรวม จะไม่มีชื่อของผู้สูงอายุและข้อมูลทุกอย่างจะถือเป็นความลับ

11. จำนวนของผู้สูงอายุที่เข้าร่วมในการสนทนากลุ่มในการวิจัยครั้งนี้ประมาณ 40-60 คน

เลขที่ใบรับรอง 004/2550

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์และการใช้สัตว์ทดลองในการวิจัย
กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการวิจัย : การตายดี : มุมมองจากผู้สูงอายุไทย
GOOD DEATH : PERSPECTIVES FROM THAI ELDERLY
ผู้วิจัยหลัก : นางจินต์จุฑา รอดพาล
หน่วยงาน : คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์และการใช้สัตว์ทดลองในการวิจัย
กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อนุมัติในแง่จริยธรรมให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องข้างต้นได้
2550

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ปริดา ทักศนประดิษฐ์)

.....เลขานุการ
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์สุรศักดิ์ ฐานิพานิชสกุล)

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการคัดกรองผู้เข้าร่วมการวิจัย

1. แบบทดสอบสภาพสมองเบื้องต้นฉบับภาษาไทย (MMSE-Thai 2002)
2. แบบวัดความเศร้าในผู้สูงอายุไทย (TGDS)

แบบทดสอบสภาพสมองเบื้องต้นฉบับภาษาไทย . (MMSE-Thai 2002)

ในกรณีที่ผู้ถูกทดสอบอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ไม่ต้องทำข้อ 4, 9 และ 10 บันทึกคำตอบไว้
ทุกครั้ง(ทั้งคำตอบที่ถูกและผิด)

คะแนน

1. Orientation for time (5 คะแนน) (ตอบถูกข้อละ 1 คะแนน)

1.1	วันนี้วันที่เท่าไร	_____	☐
1.2	วันนี้วันอะไร	_____	☐
1.3	เดือนนี้เดือนอะไร	_____	☐
1.4	ปีนี้ปีอะไร	_____	☐
1.5	ฤดูนี้ฤดูอะไร	_____	☐

2. Orientation for place (5 คะแนน) ให้เลือกทำข้อใดข้อหนึ่ง

(ตอบถูกข้อละ 1 คะแนน)

2.1 กรณีที่อยู่สถานพยาบาล

2.1.1	สถานที่ตรงนี้เรียกว่าอะไร และชื่อว่าอะไร	_____	☐
2.1.2	ขณะนี้อยู่ที่ชั้นอะไรของตัวอาคาร	_____	☐
2.1.3	ที่นี่อยู่ในอำเภออะไร-เขตอะไร	_____	☐
2.1.4	ที่นี่จังหวัดอะไร	_____	☐
2.1.5	ที่นี่ภาคอะไร	_____	☐

2.2 กรณีที่อยู่บ้านของผู้ถูกทดสอบ

2.2.1	สถานที่ตรงนี้เรียกว่าอะไร และบ้านเลขที่เท่าไร	_____	☐
2.2.2	ที่นี่หมู่บ้าน หรือละแวก/คุ้ม/ย่าน/ถนนอะไร	_____	☐
2.2.3	ที่นี่อยู่ในอำเภอ/เขตอะไร	_____	☐
2.2.4	ที่นี่จังหวัดอะไร	_____	☐
2.2.5	ที่นี่ภาคอะไร	_____	☐

3. Registration (3คะแนน)

ต่อไปนี้เป็นกรทดสอบความจำ ผม(ดิฉัน) จะบอกชื่อของ 3 อย่าง คุณ(ตา, ยาย....) ตั้งใจฟังให้ดีนะ เพราะจะบอกเพียงครั้งเดียว ไม่มีการบอกซ้ำอีก เมื่อผล(ดิฉัน) พุดจบให้คุณ(ตา, ยาย....) พุดทบทวน ตามที่ได้ยิน ให้ครบทั้ง 3 ชื่อ แล้วพยายามจำไว้ให้ดีเดี๋ยวดิฉันจะถาม

การบอกรหัสแต่ละคำให้ห่างกันประมาณ 1 วินาที ต้องไม่ช้าหรือเร็วเกินไป
(ตอบถูก 1 คำได้ 1 คะแนน)

○ ดอกไม้   ○ แม่น้ำ   ○ รถไฟ _____

ในกรณีที่ทำแบบทดสอบซ้ำภายใน 2 เดือน ให้ใช้คำว่า

○ ต้นไม้   ○ ทะเล   ○ รถยนต์ _____

4. Attention/Calculation (5 คะแนน) (ให้เลือกทำข้อใดข้อหนึ่ง)

ข้อนี้เป็นการคิดเลขในใจเพื่อทดสอบสมาธิ คุณ (ตา, ยาย....) คิดเลขในใจเป็นไหม? ถ้าตอบว่าคิดเป็นให้ทำข้อ 4.1 ถ้าตอบคิดไม่เป็นหรือไม่ตอบให้ทำข้อ 4.2

4.1 "ข้อนี้คิดในใจเอา 100 ตั้ง ลบออกทีละ 7 ไปเรื่อยๆ ได้ผลลัพธ์เท่าไรออกมา"

_____

บันทึกคำตอบตัวเลขไว้ทุกครั้ง (ทั้งคำตอบที่ถูกต้องและผิด) ทำทั้งหมด 5 ครั้ง ถ้าลบได้ 1, 2 หรือ 3 แล้วตอบไม่ได้ ก็คิดคะแนนเท่าที่ทำได้ ไม่ต้องย้ายไปทำข้อ 4.2

4.2 "ผม (ดิฉัน) จะสะกดคำว่า มะนาว ให้คุณ(ตา, ยาย...) ฟังแล้วให้คุณ(ตา, ยาย....) สะกดถอยหลังจากพยัญชนะตัวหลังไปตัวแรก คำว่ามะนาวสะกดว่า มอม้า-สระอา-นอหนู-สระอา-วอแหวน ไหนคุณ(ตา, ยาย...) สะกดถอยหลัง ให้ฟังซิ"

_____
          ว   า   น   ะ   ม

5. Recall (3 คะแนน)

"เมื่อสักครู่นี้ให้จำของ 3 อย่าง จำได้ไหมมีอะไรบ้าง" (ตอบถูก 1 คำได้ 1 คะแนน)

○ ดอกไม้   ○ แม่น้ำ   ○ รถไฟ _____

ในกรณีที่ทำแบบทดสอบซ้ำภายใน 2 เดือน ให้ใช้คำว่า

○ ต้นไม้   ○ ทะเล   ○ รถยนต์ _____

6. Naming (2 คะแนน)

6.1 ยื่นดินสอให้ผู้ถูกทดสอบดู และถามว่า

"ของสิ่งนี้เรียกว่าอะไร" _____

6.2 ซึ้นที่นาฬิกาข้อมือให้ผู้ถูกทดสอบดู และถามว่า

"ของสิ่งนี้เรียกว่าอะไร" _____

7. Repetition (1 คะแนน) (พูดตามได้ถูกต้องได้ 1 คะแนน)

"ตั้งใจฟังผม (ดิฉัน) นะ เมื่อผม (ดิฉัน) พูดข้อความนี้ แล้วให้คุณ(ตา, ยาย....)พูดตาม ผม (ดิฉัน) จะบอกเพียงเที่ยวเดียว"

"ใครใคร่ขายไก่ไข่" _____

8. Verbal command (3 คะแนน)

"ฟังดี ๆ นะเดี๋ยวผม (ดิฉัน) จะส่งกระดาษให้ แล้วให้คุณ (ตา, ยาย...) รับด้วยมือขวา พับครึ่ง แล้ววางไว้ที่....." (พื้น, โต๊ะ, เติง)

ผู้ทดสอบแสดงกระดาษเปล่าขนาดประมาณ เอ-4 ไม่มีรอยพับ ให้ผู้ถูกทดสอบ

○ รับด้วยมือขวา   ○ พับครึ่ง   ○ วางไว้ที่ (พื้น, โต๊ะ, เติง) _____

9. Written command (1 คะแนน)

ต่อไปนี้เป็นคำสั่งที่เขียนเป็นตัวหนังสือ ต้องการให้คุณ (ตา, ยาย...) อ่าน แล้วทำตาม คุณ (ตา, ยาย...) จะอ่านออกเสียงหรืออ่านในใจก็ได้

ผู้ทดสอบแสดงกระดาษที่เขียนคำว่า "หลับตา"   ○ หลับตาได้ _____

หลับตา

10. Written (1 คะแนน)

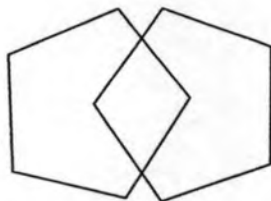
ข้อนี้เป็นคำสั่ง "ให้คุณ(ตา, ยาย...) เขียนข้อความอะไรก็ได้ที่อ่านแล้วรู้เรื่อง หรือมีความหมายมา 1 ประโยค"

_____

○ ประโยคมีความหมาย

11. Visuaconstruction (1 คะแนน)

ข้อนี้เป็นคำสั่ง "จงวาดภาพให้เหมือนภาพตัวอย่าง"

คะแนนรวม _____

ผู้ถูกประเมิน (นาย, นาง, นางสาว).....นามสกุล.....อายุ.....ปี
 ลงชื่อผู้ทำการทดสอบ.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

จุดตัด (cut-off piont) สำหรับคะแนนที่สงสัยภาวะสมองเสื่อม (cognitive impairment)

ระดับการศึกษา	คะแนน	
	จุดตัด	เต็ม
ผู้สูงอายุปกติไม่ได้เรียนหนังสือ (อ่านไม่ออก-เขียนไม่ได้)	≤ 14	23 (ไม่ทำข้อ 4, 9,10)
ผู้สูงอายุปกติเรียนระดับประถมศึกษา	≤ 17	30
ผู้สูงอายุปกติเรียนระดับสูงกว่าประถมศึกษา	≤ 22	30

แบบวัดความเศร้าในผู้สูงอายุไทย (TGDS)

ชื่อ-สกุล _____ เพศ _____ อายุ _____ WARD _____ HN _____
วันที่ _____ ที่อยู่ _____ AN _____

โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้ออย่างละเอียด และประเมินความรู้สึกของท่านในช่วงเวลาหนึ่งสัปดาห์ที่ผ่านมา

- ให้ขีด / ลงในช่องที่ตรงกับ "ใช่" ถ้าข้อความในข้อนั้นตรงกับความรู้สึกของท่าน
- ให้ขีด / ลงในช่องที่ตรงกับ "ไม่ใช่" ถ้าข้อความข้อนั้นไม่ตรงกับความรู้สึกของท่าน

	ใช่	ไม่ใช่	คะแนน
1. คุณพอใจกับชีวิตความเป็นอยู่ตอนนี้	_____	_____	_____
2. คุณไม่ยอมทำในสิ่งที่เคยสนใจหรือเคยทำเป็นประจำ	_____	_____	_____
3. คุณรู้สึกชีวิตของคุณช่วงนี้ว่างเปล่าไม่รู้จะทำอะไร	_____	_____	_____
4. คุณรู้สึกเบื่อหน่ายบ่อยๆ	_____	_____	_____
5. คุณหวังว่าจะมีสิ่งที่ดีเกิดขึ้นในวันหน้า	_____	_____	_____
6. คุณมีเรื่องกังวลอยู่ตลอดเวลาและเลิกคิดไม่ได้	_____	_____	_____
7. ส่วนใหญ่แล้วคุณรู้สึกอารมณ์ดี	_____	_____	_____
8. คุณรู้สึกกลัวว่าจะมีเรื่องไม่ดีเกิดขึ้นกับคุณ	_____	_____	_____
9. ส่วนใหญ่คุณรู้สึกมีความสุข	_____	_____	_____
10. บ่อยครั้งที่คุณรู้สึกไม่มีที่พึ่ง	_____	_____	_____
11. คุณรู้สึกกระวนกระวาย กระสับกระส่ายบ่อยๆ	_____	_____	_____
12. คุณชอบอยู่กับบ้านมากกว่าที่จะออกนอกบ้าน	_____	_____	_____
13. บ่อยครั้งที่คุณรู้สึกวิตกกังวลเกี่ยวกับชีวิตข้างหน้า	_____	_____	_____
14. คุณคิดว่าความจำของคุณไม่ดีเท่าคนอื่น	_____	_____	_____
15. การมีชีวิตถึงปัจจุบันนี้เป็นเรื่องที่น่ายินดีหรือไม่	_____	_____	_____
16. คุณรู้สึกหมดกำลังใจ หรือเศร้าใจบ่อยๆ	_____	_____	_____
17. คุณรู้สึกว่าชีวิตคุณค่อนข้างไม่มีคุณค่า	_____	_____	_____
18. คุณรู้สึกกังวลมากกับชีวิตที่ผ่านมา	_____	_____	_____
19. คุณรู้สึกว่าชีวิตนี้ยังมีเรื่องน่าสนุกอีกมาก	_____	_____	_____
20. คุณรู้สึกลำบากที่จะเริ่มต้นทำอะไรใหม่ๆ	_____	_____	_____

	ใช่	ไม่ใช่	คะแนน
21. คุณรู้สึกกระตือรือร้น	_____	_____	_____
22. คุณรู้สึกสิ้นหวัง	_____	_____	_____
23. คุณคิดว่าคนอื่นดีกว่าคุณ	_____	_____	_____
24. คุณอารมณ์เสื่อง่ายกับเรื่องเล็กๆ น้อยๆ อยู่เสมอ	_____	_____	_____
25. คุณรู้สึกอยากร้องไห้บ่อยๆ	_____	_____	_____
26. คุณมีความตั้งใจในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ไม่นาน	_____	_____	_____
27. คุณรู้สึกสดชื่นในเวลาตื่นนอนตอนเช้า	_____	_____	_____
28. คุณไม่อยากพบปะพูดคุยกับคนอื่น	_____	_____	_____
29. คุณตัดสินใจอะไรได้เร็ว	_____	_____	_____
30. คุณมีจิตใจสบาย แจ่มใสเหมือนก่อน	_____	_____	_____
		รวม	_____
		ผู้ตรวจ	_____

หมายเหตุ

- การคิดคะแนนข้อ 1, 5, 7, 9, 15, 19, 21, 27, 29, 30 ถ้าตอบว่า "ไม่ใช่" ได้ 1 คะแนน ข้อที่เหลือถ้าตอบว่า "ใช่" ได้ 1 คะแนน
- การแปลผล คนสูงอายุปกติ คะแนน 0-12 คะแนน
  - ผู้มีความเศร้าเล็กน้อย (Mild depression) คะแนน 13-18 คะแนน
  - ผู้มีความเศร้าปานกลาง (Moderate depression) คะแนน 19-24 คะแนน
  - ผู้มีความเศร้ารุนแรง (Severe depression) คะแนน 25-30 คะแนน

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แนวทางการสนทนากลุ่ม (Guideline)
2. แบบบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่ม
3. แบบบันทึกภาคสนาม
4. แบบบันทึกการถอดความและการให้รหัสเบื้องต้น

แนวทางการสนทนากลุ่ม (Guideline)

แนวคำถามในการเก็บข้อมูลสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความตายในบริบทสังคมไทยเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนในความรู้สึกของคนทั่วไป แนวคำถามที่สร้างขึ้นในการวิจัยจะยึดหยุ่นไปตามพลวัตรของกระบวนการกลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น และคำถามจะได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมในทุกๆ กลุ่มสนทนา จะไม่มีการเปิดเผยชื่อผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยและจะเสนอผลที่ได้เป็นภาพรวม และปฏิบัติตามข้อกำหนดจริยธรรมในมนุษย์ครบถ้วนทุกประการ สำหรับประเด็นและตัวอย่างคำถามในการเก็บข้อมูลมีดังนี้

ประเภทคำถาม	ข้อคำถาม
1. คำถามเปิดการสนทนา	<ul style="list-style-type: none"> • แนะนำตัวผู้วิจัย / ผู้ช่วยวิจัย วัตถุประสงค์ในการเก็บข้อมูล ประโยชน์ที่จะได้รับและขอความยินยอมในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มอีกครั้ง • ผู้สูงอายุแนะนำตัว ชื่ออะไร อายุเท่าไร เป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุมานานเท่าไร เดินทางมาอย่างไร
2. คำถามเกริ่น	<ul style="list-style-type: none"> • ขณะนี้สุขภาพของท่านเป็นอย่างไร • ท่านดูแลสุขภาพตัวเองอย่างไร • การพูดคุยในวันนี้เป็นการแสดงความคิด ความรู้สึกของแต่ละท่านในประเด็นความรู้ที่ยังไม่มีการศึกษาไว้ชัดเจน ทุกท่านสามารถตอบได้ตามอิสระตามความคิดความรู้สึกของตนเอง ไม่มีคำตอบใดผิดคำตอบใดถูก ข้อมูลของท่านจะเป็นประโยชน์ทางการศึกษาและประโยชน์ต่อการจัดบริการสำหรับผู้สูงอายุ เรื่องที่พูดคุยในวันนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับความตาย ท่านมีความสะดวกใจที่จะพูดถึงหรือไม่
3. คำถามเข้าสู่ประเด็น	<ul style="list-style-type: none"> • ในชีวิตประจำวันทุกท่านเคยประสบพบเห็นหรือเกี่ยวข้องกับ การตายของคนใกล้ชิดหรือบุคคลทั่วไปอยู่เป็นประจำ ท่านมีความรู้สึกอย่างไรต่อความตาย

ประเภทคำถาม	ชื่อคำถาม
	<ul style="list-style-type: none"> ● เราในฐานะมนุษย์ทุกคน เชื่อว่าทุกท่านคงมีประสบการณ์หรือเคยเกี่ยวข้อง เคยประสบ พบเห็น หรือเกี่ยวข้องกับการสูญเสีย การเสียชีวิตของบุคคลต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต ร่วมเห็นรับรู้เกี่ยวกับความสูญเสีย คือ การตายของบุคคลต่างๆ ทั้งที่ใกล้ชิดในครอบครัว หรือในฐานะเพื่อนมนุษย์ร่วมโลกด้วยกัน อยากให้ท่านเล่าถึงบอกถึงความรู้สึกของท่านว่ามีต่อความตายว่าเป็นอย่างไร
4. คำถามหลัก	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่ได้ผ่านขั้นตอนการพัฒนามาถึงวัยสุดท้ายของชีวิต ท่านมีการครุ่นคิดถึงความตายบ้างหรือไม่ อย่างไร ● ทุกท่านเคยได้พบเห็นความตายของบุคคลต่างๆ ในชีวิต ในความคิดของท่านการตายที่ท่านปรารถนาเป็นอย่างไร และการตายที่ท่านไม่ปรารถนาเป็นอย่างไร ● ท่านคิดว่าอะไรบ้างที่สามารถส่งผลให้ท่านได้พบกับ การตายที่ท่านปรารถนา ● ท่านคิดว่าอะไรที่จะเป็นสิ่งที่แสดงว่าการตายแบบนี้ เป็นการตายที่ดี และการตายแบบนี้เป็นการตายที่ไม่ดี ● การตายที่ดีควรตายที่ไหน เพราะเหตุใด ● ในความคาดหวังของท่าน ถ้าต้องพบกับความตาย ท่านมีความต้องการอย่างไร ● ท่านมีวิธีปฏิบัติตัวอย่างไรที่จะส่งผลให้ท่านพบกับ ความตายที่ดี ● การรับรู้พบเห็นเกี่ยวกับการสูญเสียและการเสียชีวิตของบุคคลต่างๆ ทั้งที่ใกล้ชิดหรือในฐานะเพื่อนมนุษย์ร่วมโลกที่ผ่านเข้ามาในชีวิตของท่านมีความสำคัญอย่างไร และจะส่งผลต่อตัวท่านอย่างไร ● ท่านมีความคิดเห็นรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับการที่จะพูดถึง

ประเภทคำถาม	ข้อคำถาม
4. คำถามหลัก (ต่อ)	<p>เรื่องความตายกับบุคคลอื่น เช่น บุคคลในครอบครัว แพทย์ พยาบาล</p> <ul style="list-style-type: none"> ● จากการที่ท่านได้พบเห็นและร่วมรับรู้การเสียชีวิตของบุคคลต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต ท่านคิดว่าความรู้สึกของคนที่อยู่ในวาระสุดท้ายตายเป็นอย่างไ ● ท่านคิดว่าการมีครอบครัวหรือบุคคลใกล้ชิดอยู่ด้วยในเวลาใกล้ตายมีความสำคัญอย่างไร ● ท่านอยากให้ครอบครัวหรือบุคคลรอบข้างมีบทบาทอย่างไรเมื่อท่านเข้าสู่วาระสุดท้ายของชีวิต ● การยึดมั่นในหลักความเชื่อทางศาสนา มีความสัมพันธ์กับความตายหรือไม่ อย่างไร ● ท่านคิดอย่างไรกับการได้รับยาเพื่อลดความปวดหรือความทุกข์ทรมานเมื่ออยู่ในภาวะใกล้ตาย
<p>5. คำถามจบการสนทนา</p> <p>5.1 คำถามที่ช่วยกันพิจารณาอีกครั้ง</p> <p>5.2 คำถามสรุป</p> <p>5.3 คำถามสุดท้าย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● จากการสนทนา ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ได้สนทนาในรายละเอียดที่ได้มาอย่างไร ● ขอให้ท่านช่วยสรุปความหมายของการตายดีจากการสนทนากลุ่มในครั้งนี้ ● ตามที่ท่านได้แสดงความคิดเห็นมา สามารถสรุปได้ว่าความหมายของการตายดี ได้แก่..... .....(ผู้วิจัยสรุปประเด็นที่ได้จากการสนทนากลุ่ม) ท่านมีความคิดเห็นเพิ่มเติมอย่างไร ● ตามที่ผู้ดำเนินการสนทนาได้สรุปร่วมการสนทนา ท่านคิดว่าได้ข้อสรุปเพียงพอหรือไม่ จะเพิ่มเติมอย่างไร ● จากการสนทนาเกี่ยวกับความหมายของการตายที่ดี ได้แก่ ..... (ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มสรุป) มีหัวข้อใดที่ต้องการเพิ่มเติม หรือผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มไม่ได้ถาม หรือยังไม่ได้สนทนากันหรือไม่)

แบบบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่ม

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม ครั้งที่.....

ชมรมผู้สูงอายุ..... จำนวน..... คน

ลำดับ	เพศ	อายุ	ระยะเวลาที่เป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ (ปี)	อื่น ๆ
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				

ระยะเวลาที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม..... ชั่วโมง..... นาที

การสนทนากลุ่ม ครั้งที่.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. 2549

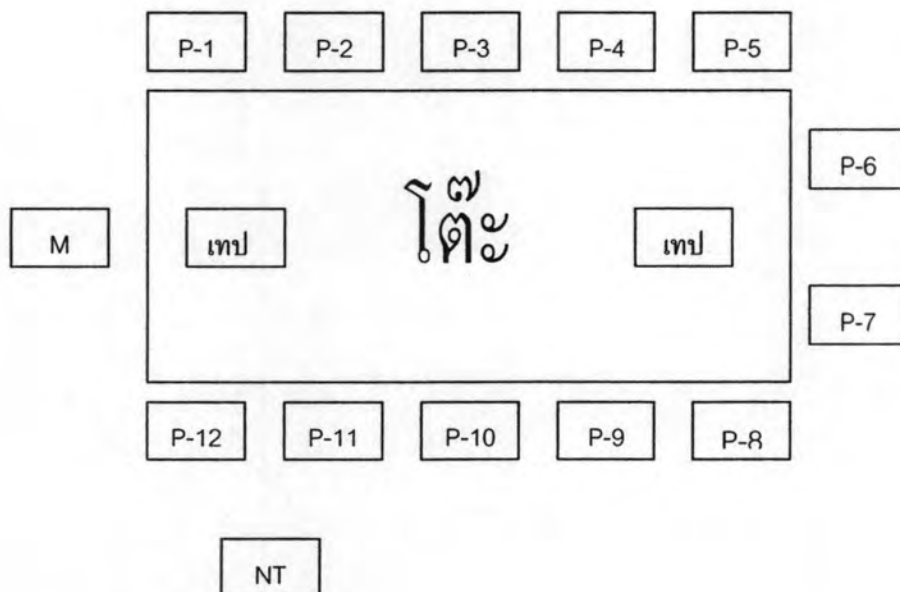
เริ่ม เวลา..... น. ถึง เวลา..... น. สถานที่.....

ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม

M : ผู้ดำเนินการสนทนา กลุ่ม (Moderator) คือผู้วิจัย

NT : ผู้บันทึกการสนทนา (Note Taker)

- P-1 : ผู้สูงอายุ เพศ..... อายุ.....ปี เป็นสมาชิกชมรม..... ระยะเวลา..... ปี
- P-2 : ผู้สูงอายุ เพศ..... อายุ.....ปี เป็นสมาชิกชมรม..... ระยะเวลา..... ปี
- P-3 : ผู้สูงอายุ เพศ..... อายุ.....ปี เป็นสมาชิกชมรม..... ระยะเวลา..... ปี
- P-4 : ผู้สูงอายุ เพศ..... อายุ.....ปี เป็นสมาชิกชมรม..... ระยะเวลา..... ปี
- P-5 : ผู้สูงอายุ เพศ..... อายุ.....ปี เป็นสมาชิกชมรม..... ระยะเวลา..... ปี
- P-6 : ผู้สูงอายุ เพศ..... อายุ.....ปี เป็นสมาชิกชมรม..... ระยะเวลา..... ปี
- P-7 : ผู้สูงอายุ เพศ..... อายุ.....ปี เป็นสมาชิกชมรม..... ระยะเวลา..... ปี
- P-8 : ผู้สูงอายุ เพศ..... อายุ.....ปี เป็นสมาชิกชมรม..... ระยะเวลา..... ปี
- P-9 : ผู้สูงอายุ เพศ..... อายุ.....ปี เป็นสมาชิกชมรม..... ระยะเวลา..... ปี
- P-10 : ผู้สูงอายุ เพศ..... อายุ.....ปี เป็นสมาชิกชมรม..... ระยะเวลา..... ปี
- P-11 : ผู้สูงอายุ เพศ..... อายุ.....ปี เป็นสมาชิกชมรม..... ระยะเวลา..... ปี
- P-12 : ผู้สูงอายุ เพศ..... อายุ.....ปี เป็นสมาชิกชมรม..... ระยะเวลา..... ปี

ภาคผนวก ง

1. ตารางที่ 2 การรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม
2. การตรวจสอบยืนยันความถูกต้องของข้อมูล โดยอาจารย์ที่ปรึกษา
(Peer debriefing)

การรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม

การศึกษาค้นคว้าวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่มจำนวน 5 ครั้ง จำนวน 5 ชมรม รวมผู้สูงอายุเข้าร่วมการสนทนากลุ่มทั้งหมดจำนวน 40 คน ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 2 ตารางการรวบรวมการสนทนากลุ่ม

กลุ่มที่	ชมรมผู้สูงอายุ	วันที่	เวลา	รวมเวลา(ชั่วโมง)
1	ชมรมผู้สูงอายุ บ้านแม่ลา	11 มกราคม 2550	9.30 -11.00	1 ชั่วโมง 30 นาที
2	ชมรมผู้สูงอายุ วัดสุวรรณดาราราม	17 มกราคม 2550	9.30 -11.30	2 ชั่วโมง
3	ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลปากกระวาน	24 มกราคม 2550	9.30 -11.30	2 ชั่วโมง
4	ชมรมผู้สูงอายุ อำเภอบางบาล	1 กุมภาพันธ์ 2550	9.30 -11.30	2 ชั่วโมง
5	ชมรมผู้สูงอายุ รักสุขภาพ	8 กุมภาพันธ์ 2550	17.15 -19.15	2 ชั่วโมง

การตรวจสอบ ยืนยันความถูกต้อง โดยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(Peer debriefing)

- 15 มกราคม 2550 ส่งบทสนทนากลุ่มครั้งที่ 1
- 16 มกราคม 2550 รับบทสนทนากลุ่มครั้งที่ 1 พบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรึกษา แก้ไข
แนวทางการสนทนากลุ่ม ปรับคำถามและเพิ่มเติมการเจาะประเด็นใน
กลุ่มต่อไป
- 22 มกราคม 2550 ส่งบทสนทนากลุ่มครั้งที่ 2 พร้อมการวิเคราะห์อย่างง่าย
- 30 มกราคม 2550 ส่งบทสนทนากลุ่มครั้งที่ 3 พร้อมการวิเคราะห์อย่างง่าย
- 7 กุมภาพันธ์ 2550 ส่งบทนำ (บทที่ 1) เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (บทที่ 2) และ
วิธีดำเนินการวิจัย (บทที่ 3)
- 14 กุมภาพันธ์ 2550 พบอาจารย์ที่ปรึกษารับบทที่ 1 บทที่ 2 และบทที่ 3 ปรับตาม
คำแนะนำ
- 21 กุมภาพันธ์ 2550 ส่งการวิเคราะห์ข้อมูลการสนทนาทั้ง 5 กลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูล หา
ประเด็นความหมายการตายดีโดยการจัดประเภทข้อมูล (Category)
เพื่อเป็นแนวทางการเขียนผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย
(บทที่ 4)
- 24 กุมภาพันธ์ 2550 ให้พยาบาลที่มีประสบการณ์การทำวิจัยเชิงคุณภาพและจบการศึกษา
ระดับปริญญาโท ร่วมถอดรหัสข้อความและร่วมแสดงความคิดเห็น
เกี่ยวกับรหัสข้อความที่ผู้วิจัยถอดรหัสออกมา
- 28 กุมภาพันธ์ 2550 พบอาจารย์ที่ปรึกษาบทที่ 4 เรื่องการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์
ประเด็นหลักและประเด็นย่อย
- 6 มีนาคม 2555 ส่งบทที่ 4
- 13 มีนาคม 2550 พบอาจารย์ที่ปรึกษารับบทที่ 4 คืบ ปรับแก้ตามคำแนะนำ
- 26 มีนาคม 2550 ส่งการอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ (บทที่ 5)

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางจินต์จุฑา รอดपाल เกิดเมื่อวันที่ 7 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2509 ที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูง จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนลบุรี จังหวัดชลบุรี เมื่อปี พ.ศ. 2532 เข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา ในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการพยาบาลผู้สูงอายุ) คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2548 ปัจจุบันปฏิบัติงานตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ 7 หอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา

